Ч. 287 Четверъ 23 грудня 1893 (4 сѣчня 1894). Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Редакція и Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 3.

Письма приймають ся лише франкованѣ.

Рекламаціѣ неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои".

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Нашимъ великимъ и малымъ политикамъ въ науку.

У насъ стали вôдъ якогось часу великѣ и малѣ политики пропаґувати дуже та захвалювати славяньску коаліцію въ Радѣ державнôй та розбивати собѣ головы за Молодочехôвъ. Ба, скликують ся навѣть вѣча та выслушують ся на нихъ въ интересѣ Молодочехôвъ такѣ бесѣды, якъ колибъ на нихъ якій Ґреґръ або Ваштый що найменше засѣдали яко гостѣ та слухали горячихъ симпатій, заявлюваныхъ имъ и ихъ политицѣ проводирями руского народу. Видко, що нашѣ великѣ и малѣ политики мало лишь розбирають саму суть рѣчи, а на практичну сторону своеи роботы таки зовсѣмъ не оглядають ся, бо дивлячись лишь зъ далека и то, видко, крôзь рожевѣ шкла, одушевляють ся тымъ, чимъ практичный Чехъ зовсѣмъ одушевити ся не хоче и не може, а противно боять ся того, чого той самъ практичный Чехъ анѣ не боить ся анѣ не встыдае ся. Розважный Чехъ, бачите, мае на оцѣ добро свого народу, а нашѣ великѣ и малѣ политики дуже радѣ зъ того, коли зъѣхавшись н. пр. де на вѣче можуть и самѣ накричати ся та кинути комусь въ очи слово „зрадникъ" не зважаючи чи то правда чи нѣ, що они говорять — и послухати крику другихъ та налюбувати ся нимъ. Отто называесь у насъ политика, то называесь пôдвигане народа, розбуджуване его и приводжене его до самосвѣдомости!

Розважнѣ чески политики судять трохи инакше о славяньскôй коаліціи та о молодоческой политицѣ и о деякихъ иншихъ справахъ, якъ нашѣ. Доказомъ на то нехай послужить розмова вѣденьского кореспондента россійской часописи „Моск. Вѣдом." зъ проводиремъ ческихъ послôвъ зъ Моравы дромъ Фандерликомъ. Розмова та оголошена пôдъ датою 19 грудня походить очевидно зъ тыхъ часôвъ, коли ще засновувалась славяньска коаліція. Мы выймаемо зъ неи лишь то, що для насъ цѣкаве, але зазначимо хочь коротенько и то, що дръ Фандерликъ сказавъ о вôдносинахъ до давного правительства и до теперѣшного.

Дръ Фандерликъ казавъ отже: „Мы пôдпирали ґр. Таффого, бо его политика була обчислена на ослабленє Нѣмцѣвъ, а скрѣпленє другихъ народностей: Теперь же по упадку ґр. Таффого верховодять нѣмецкѣ лібералы, котрѣ мають въ парляментѣ зъ дочисленемъ до нихъ клюбу Короніного 132 членôвъ. Въ консервативнôмъ клюбѣ, котрый причинивъ ся до установленя того верховодства, не могла наша партія остати ся и не позôстало ѣй нѣчого, якъ лишь перейти до опозиціѣ. На пытанє що до славяньской коаліціѣ заявивъ дръ Фандерликъ, що ѣ лекше буде утворити, якъ скрѣпити и удержати. — Выходить зъ того ясно, що навѣть Чехъ и членъ коаліціѣ славяньскои не вѣрить въ довге ѣ истнованє, а она стае у нашихъ политикôвъ идеаломъ и верхомъ всеи мудрости политичнои!

О становищи моравскихъ Молодочехôвъ казавъ дръ Фандерликъ такъ: „Моравскѣ Молодочехи противнѣ славяньскôй коаліціи, бо не хотять входити зъ нами въ нѣяку звязь, а не хотять зъ нами нѣякои звязи, бо хотѣли бы захопити нашѣ мандаты. Хибно було бы уважати моравскихъ Молодочехôвъ за окрему партію. Що то за партія, коли въ поважнôй и серіознôй справѣ не умѣе пôддати ся важнѣйшимъ интересамъ? Чого они властиво хотять? Закидають намъ, що мы опортуністы; кажуть, щобы перейти до опозиціѣ. Мы перейшли, а они таки не получили ся зъ нами". — Чи не така то сама історія и у насъ? И у насъ суть такѣ самѣ люде, що пруть до опозиціѣ, а чи думае хтось, що для добра народу?... „Мы — казавъ дръ Фандерликъ дальше — малый народъ и не можемо позваляти собѣ тои приятности вести борбу партійну, особливо теперь, коли небезпечнôсть стае бôльша. — Отсѣ слова дра Фандерлика повиннѣ собѣ запамятати и нашѣ великѣ та малѣ политики!

Неменше поучаючимъ есть для нашихъ вôдносинъ и то, що сказавъ дръ Фандерликъ на пытанє, що осягнули моравскѣ послы своимъ опортунізмомъ за ґр. Таффого. Дръ Фандерликъ сказавъ на то, що они при помочи правительства мали успѣхи при выборахъ, бо за ґр. Таффого зросло число ихъ послôвъ зъ 22 на 34, що на загальне число 100 послôвъ соймовыхъ значить не мало. Передъ тымъ не мали й четвертины своихъ послôвъ въ соймѣ, а теперь мають третину. Такожь выбороли собѣ кôлька ческихъ школъ середныхъ. — О Словѣнцяхъ, що остали ся въ клюбѣ ґр. Гогенварта не хотѣвъ дръ Фандерликъ говорити нѣчого.

Ворохобня на Сициліи.

Вôдносины на Сициліи погôршили ся въ послѣднихъ дняхъ такъ дуже, що вже майже на цѣлôмъ островѣ прийшло до явнои воро-

1)

На святый вечѣръ.

(Оповѣданє Фридриха Фридриха.)

У вузкôмъ, задушенôмъ подвôрю, окруженôмъ высокими домами, де вопѣвъ неприемно каналъ до зливаня и спаду дощевои воды, було мале мешканє. Въ однôмъ кутѣ подвôря стояла стара керниця зô скрипучимъ журавлемъ, котрымъ треба тяжко працювати, щобы выдобути троха воды; въ другôмъ кутѣ давно якійсь дивакъ посадивъ липу, але она змогла вырости лише до першого поверха, а дальше не поступила анѣ на цаль, бо цѣлый рôкъ не бачила свѣтла и воздуха; та якось жила, що весны мала мізернѣ листки, а мимо того всохнути не могла въ жаденъ спосôбъ.

Зъ подвôря просто до комнаты въ мешканю вели старѣ бруднѣ дверѣ, що ледви висѣли на завѣсахъ; низомъ попôдъ нихъ по выдоптанôмъ спорохнавѣлôмъ порозѣ вѣтеръ перевѣвавъ доволѣ. За тою комнатою бувъ ще темнѣйшій алькирикъ, бо мале вôконце выбите пôдъ стелею пускало небогато свѣтла. Окоптѣлѣ стѣны и останки огню свѣдчили, що алькирикъ служивъ колись за кухню, теперь стояли въ нѣмъ два бѣднѣ лôжка, а въ кутѣ заваджала всяка всячина, котру не знати по що властитель переховувавъ.

Мала комната и стара кухня то було мешканє бѣдной молодои ще вдовы и ѣ десятилѣтного сынка калѣки. Хто бы того не знавъ, мôгъ бы думати, що нерозвиненый, ледви на осьмилѣтного подобаючій хлопчина, мешкавъ тамъ самъ, бо цѣлыми днями сидѣвъ при низькôмъ столѣ самъ пôдъ вôкномъ и бавивъ ся або проводивъ цѣлый часъ по дитинному.

Сумне було житє сеи дитины! а таки зъ великихъ, темныхъ лыскучихъ очей хлопця свѣтило достаточне вдоволенє. Любови не зазнавъ вôнъ зовсѣмъ. Та чи не чувъ потребы ѣ?

Мати не любила его, була остра и холодна, не мала для него нѣ троха серця, а хлопець привыкъ нѣколи не нарѣкати. Въ ранцѣ, коли зварила снѣданє, посунула дитинѣ мовчки кôлька куснѣвъ хлѣба и горчикъ зъ водою, потôмъ замкнула дверѣ на ключь и пôшла.

Она жила зъ того, що розносила ґазеты, а коли скôнчила се занятє, ишла на иншу роботу, вôдъ котрои вертала ажь пôзно вечеромъ. Знову безъ поздоровленя вступала въ бѣдну комнату, не дбаючи про дитину, котра вôдъ давна спочивала вже на лôжку, бо не вôльно було ѣй засвѣчувати свѣтло.

Мати не замѣтила нѣколи, що хлопець завсѣгды не спавъ, а зовсѣмъ не знала, що вôнъ перемагавъ себе, щобы не заснути и матѣръ ще побачити, що уважно слухавъ кождого кроку на подвôрю и що дуже тѣшивъ ся, коли дверѣ отворили ся. На его покôрне пытанє вôдповѣдала остро, щобы спавъ. И вôнъ не рушавъ ся вже, бачивъ матѣръ, чувъ ѣ отже засыплявъ вдоволеный.

Хто бы бувъ глянувъ на ту гарну, сильну, ледви 28 лѣтну женщину, не повѣривъ бы, що она така остра и немилосерна для своеѣ нещасной дитины. Звычайно матери люблять уломнѣ дѣти найбôльше, немовь хотять имъ пестощами нагородити ихъ навѣчне калѣцтво.

Богато перетерпѣла она и тому така стала байдужа. Сѣмнайцять лѣтъ мала, була ще майже дитиною, коли на приказъ матери выйшла за чоловѣка, котрого не любила; а до того не мала досвѣду, щобы розслѣдити станъ свого серця. Мужъ пияниця и непривѣтный обходивъ ся зъ нею негôдно. Побôльшене родины не змѣнило пожитя, тôлько додало молодôй матери журбы и працѣ. Тому то сынокъ не тѣшивъ ѣ зовсѣмъ. Въ малôмъ, слабенькôмъ сотворѣню бачила она лише дитину нелюбого чоловѣка, котрый ѣ бивъ и лаявъ.

Тяжкѣ лѣта прожила въ журбѣ та нуждѣ и не мала навѣть передъ кимъ пожалувати ся. Вкôнци мужъ померъ вôдъ піяньства. Була бы вôдôтхнула свободно, бо була молода и свѣтъ стоявъ передъ нею отвореный, але журба о нещасну дитину була ѣй тягаремъ, що придавлювавъ всяку радôсть ѣ. Несвѣдомо вязавъ хлопець свою маму и гнобивъ ѣ тажкими путами. Якъ бы була сама, могла бы була пôти въ службу або выйти замужь, що ѣй кôлька разôвъ радили, а такъ мусѣла тяжко працювати, хоча дитина стояла ѣй на завадѣ. Такимъ способомъ серце ѣ помалу твердло, мовь сталь. Не любила хлопця нѣколи,

хобнѣ. Що ситуація єсть дуже грôзна, вказують на то слѣдуючѣ днѣ телеґрамы. Зъ Риму доносять коротко такъ: „На вчерашнôй радѣ міністрôвъ здававъ президентъ міністрôвъ коротко справу зъ положеня на Сициліи. Рада міністрôвъ уповажнила Кріспіого дати ґен. Морра ді Ляврiяно повну власть до заведеня порядку на островѣ“. Зъ Палермо доносять знову: „Въ цѣлôй околици Пялерма настало велике заворушенє, особливо же въ мѣсцевостяхъ якъ: Петраперція, Спаккафорно, Салямі и Кампобелльо ді Маццара, де мешканцѣ збунтували ся противъ властей громадскихъ. Въ декотрыхъ изъ сихъ мѣсцевостей прийшло до грôзныхъ розрухôвъ и треба було ажь войско ужити до помочи. Ґенералъ Морра оголосивъ манiфестъ, въ котрôмъ завзывае всѣхъ патріотôвъ, щобы они помагали завести спокôй и порядокъ на островѣ“.

Подрôбно представляесь рѣчь такъ: Въ самôмъ Палермо, де стоить головна военна сила ґен. Морро ді Ляврiяно, панує теперь спокôй, але префекта мѣста, Коммаєра, усунено а становище єго занявъ командуючій ґенералъ Ляврiяно. Въ провінціи Трапані збунтувала ся людность въ колькохъ громадахъ. Робôтники, що будували дорогу громадску до Кастельветрано, збунтували ся и напали оногды на коморы митовѣ и два будынки акцизовѣ та пôдпалили ихъ. Вôдтакъ ще пôдложили огонь пôдъ будынокъ уряду податкового, пôдъ дôмъ поборця податкового и мирового судьѣ. Бунтôвники увольнили такожь кôлька арештованыхъ людей, котрыхъ вôдъ колькохъ днѣвъ держала въ арештѣ сторожа фінансова. Наспѣвше на мѣсце бунту войско залило огонь, а поліціи удалось ажь тогды забезпечити вôдъ спаленя урядъ громадскій, почту и телеґрафъ. Манiфестанты ходили по улицяхъ зъ портретами короля и королевои та выкрикували и домагали ся заведеня лѣпшого порядку въ громадѣ. До мѣста прислано ще бôльшій вôддѣлъ войска, а також приѣхавъ туды зъ Трапані префектъ и королевскій прокураторъ.

Пôсля приватныхъ телеґрамôвъ убито пôдчасъ розрухôвъ въ Петраперція 5 осôбъ, а богато покалѣчено. Въ Маццара спалено всѣ книги ґрунтовѣ и податковѣ, пôдпалено такожь богато домôвъ, убито и покалѣчено богато людей, а цѣлѣ улицѣ засыпано румовищемъ поваленыхъ и попаленыхъ домôвъ. Спалено всѣ будынки публичнѣ и збурено телеґрафъ. Коли явило ся войско и арештувало колькохъ людей, бунтôвники кинулись на него зъ сокирами и колами, стали кидати камѣнємъ и вôдбили арештованыхъ. Въ Маринеа мусѣло войско ажь стрѣляти до бунтôвникôвъ.

Въ Маццара выдавъ ґенералъ Ляврiяно вôдозву до населеня, въ котрôй каже: „Безъ спôвучасти всѣхъ городянъ, сумнѣваю ся, чи зможу выконати свою задачу. Очи цѣлого свѣта звернені на Сицилію. Вôдъ Сициліѣ залежить въ значнôй мѣрѣ безпечнôсть и спокôйный розвôй интересôвъ вôтчины италійскои. Однакъ кождый признасть, що безъ непошанованя законôвъ годѣ дôстати свободу городаньску. Правительство зъ цѣлымъ посвяченємъ старае ся о публичне безпеченьство и о добробытъ загалу та числить на помôчь патріотôвъ въ цѣли приверненя мира, безъ котрого годѣ розвязати питаня суспôльнѣ и соціяльнѣ. Всѣ працювали мы спôльно и сотворили славну династію сабавдску та злучили Италію разомъ; отже мы повиннѣ поставити те все на сильныхъ пôдставахъ, щобы нарôдъ нашъ бувъ щасливый!“

Переглядъ політичный.

Вѣденьска ґазета урядова оголосила законъ о запомозѣ державнôй въ сумѣ 800.000 зр. для потерпѣвшихъ вôдъ неурожаю и нещасть елементарныхъ въ декотрыхъ краяхъ коронныхъ.

Зъ Праги доносять, що арештованє секретаря молодоческого клюбу, Чiжека наступило въ наслѣдокъ зôзнаня обохъ убійникôвъ Мрвы, котрѣ мали сказати, що Чiжекъ заряджувавъ тайными фондами „омлядіністôвъ“ и давъ имъ запомочу, коли они по убитю Мрвы прийшли до него. Характеристичне єсть, що жаденъ молодоческій адвокатъ не хоче пôдняти ся обороны обжалованыхъ омлядіністôвъ и судъ буде мусѣвъ для 78 обжалованыхъ назначити оборонцѣвъ зъ уряду.

Францускe правительство забрало ся на добре до анархістôвъ. Доси переведено 2000 ревізій у анархістôвъ и богато зъ нихъ арештовано. Въ самôмъ Парижи арештовано оногды 64 анархістôвъ а въ Ліонѣ 24.

Новинки.

Львовъ дня 3 сѣчня.

— **Именованя.** П. Намѣстникъ именувавъ концепістôвъ Намѣстництва: Юл. Бронарского въ Товмачи Єронима Заградника въ Городку, Володислава Гавиньского въ Коломыи, Ивана Страшиньского и Едв. Очосальского у Львовѣ комісарями повѣтовыми. — Касієрови почтовому Осипови Воляньскому въ Бережанъ повѣрено управу почты въ Скалѣ, а рôвночасно перенесено асистента почтового Давида Ґольднера зъ Чорткова до Бережанъ.

— **Перенесеня.** Старосты: Юліянъ Прокопчицъ перенесеный зô Львова до Залѣщикъ, Евґеній Ляховскій зъ Залѣщикъ до Лимановы, Ант. Пуницкій зъ Мостискъ до Старого мѣста, Осипъ Гарасимовичъ зô Львова до Турки, дръ Гнатъ Дембовскій зô Львова до Мостискъ, а новоименованѣ старосты призначенѣ: Зд. Ґепертъ для Нового Торгу, Леопольдъ Гендріхъ для Ниска, а Людвикъ Бернацкій для Камѣнки. Староста Осипъ Волошиньскій покликаный зъ Лимановы до службы при ц. к. Намѣстництвѣ, а секретарови Намѣстництва Юліянови Кукуревичеви повѣрено управу староства въ Гусятинѣ.

— **Конкурсы.** Выдѣлъ рады повѣтовои въ Рогатинѣ розписує конкурсъ на посаду акушерки окружнои зъ осѣдкомъ въ Княгиничахъ. Платня 100 зр. рôчно. Поданя треба вносити до 31 сѣчня 1894.

— **Стiпендія имени Васильковского.** П. Евстахій Васильковскій, управитель почты въ Улашкôвцяхъ, доживотный надаватель двохъ стiпендій по 40 зр., имени бл. п. о. Ник. Васильковского пароха въ Молотовѣ и зъ фондаціѣ бл. п. о. Ивана Васильковского, приходника въ Могильници — надавъ обѣ стiпендіѣ въ квотѣ 80 зр. свому сестрѣнцеви п. Игн. Савчиньскому медикови у Вѣдни. Фондаційный капiталъ тои стiпендіѣ находить ся въ касѣ Народного Дому, а выплата стiпендіѣ наступае що року въ свято св. о. Николая.

— **На будову руского театру зложили:** На руки п. Черненького, надкомісаря скарбового въ Тарновѣ: дръ Ґелецкій адв. въ Тарновѣ 5 зр., въ Домбровѣ 6 зр., въ Пильзнѣ 5 зр., Андр. Чабанъ надкомісаръ скарб. 3 зр., дръ Ковальскій лѣкарь въ Тарновѣ 2 зр., дръ Кронгельмъ адв. 1 зр., дръ Ґольдгамеръ адв. 1 зр., урядники головного уряду цлового въ Тарновѣ 3 зр., о. Комариньскій парохъ Лисця 1 зр., о. Мардировичъ парохъ Радча 50 кр., п. Ґероновичъ 1 зр. 10 кр., Беґоньскій асист будôвництва 80 кр., Рушуньскій зъ Тарнова 1 зр. 40 кр., Команъ комісарь 1 зр., дръ Ґолковскій Лехнаньскій, Збишевскій, Прокопскій, Свобода по 1 зр., — зъ дрôбныхъ датковъ 6 зр. 20 кр. - разомъ 43 зр — Парохіяне Волѣ гологôрскои 2 зр. 52 кр., о. Форись зъ Волѣ гологôрскои 9 зр. 50 кр. складку. — П. Мих. Несторовичъ за купоны 8 зр. 60 кр., п. Ровлуцкій за купоны 4 зр. 60 кр., о. Шухевичъ зъ Красова 1 зр. 50 кр., п. Кульчицкій зъ Лопатина 16 зр. 40 кр. складка. — На руки п. Маріи Стефановичевои вложили: дръ Левъ Бовсудка зъ Коцманя 2 зр., Фаньоръ судья повѣтовый зъ Коцманя 1 зр., п. Сальо 35 кр., п. Черяекъ 35 кр., п. Емілія Окуневска 50 кр., дѣти Окуневскихъ 20 кр., о. Багницкій зъ Лужанъ 1 зр. Окуневскій 20 кр., о. Семака зъ Буковины 1 зр. 25 кр., о. Бодуровичъ зъ

теперь бачила въ нѣмъ перешкоду до свого щастя. Житє єѣ мозôльне и журливе не знало анѣ промѣня радости, а думка, що все було бы инакше, якъ бы не тѣ пута, снувала ся єй безъ упину по головѣ. Була ще молода, въ жилахъ кружила кровь ще надто свѣжа, щобы могла выречи ся всякои утѣхи зъ резиґнацію и покорою. Тяжка рука долѣ давила єѣ такъ довго, що выробила въ нѣй остроту и нечулôсть, мрачила поглядъ єѣ и серце, котре дѣйстно не було зле.

А хлопець тымчасомъ розвивавъ ся чудно. На свѣтѣ не знавъ вôнъ нѣчого, кромѣ вузкои комнатки и тѣсного подвôря, поза котре нѣколи не выйшовъ. Упослѣдженый на тѣлѣ, духово перевысшавъ своихъ ровесникôвъ. На старôмъ букварi навчивъ ся самъ читати; стару книжку зъ байками и иншу зъ описомъ подорожѣ найшовъ въ кухни у смѣтю; по цѣлыхъ дняхъ сидѣвъ надъ ними, слова вмѣвъ майже на память, але змѣсту не мôгъ зрозумѣти. Все здавало ся єму сномъ, котрый продовжали дитиннѣ думки и здогады.

Зъ дѣтьми не бавивъ ся нѣколи, бо й не мавъ ихъ въ сусѣдствѣ; впрочôмъ мати все замыкала дверѣ, отже годѣ було бы дѣтямъ до него дôстати ся; тай не потребувавъ вôнъ ихъ, самъ для себе выстарчавъ. Пôдпертый на двохъ палицяхъ ходивъ по комнатѣ и зносивъ куснѣ дровъ, котрѣ єго занимали цѣлыми годинами; старымъ ножемъ вырѣзувавъ зъ нихъ рôжнѣ предметы, якѣ лише знавъ. Потôмъ старанно збиравъ натесанѣ трѣсочки, бо мати гнѣвала ся, коли застала ихъ на столѣ або на земли. Дививъ ся такожь черезъ вôкно на подвôре, котре хочь було тѣсне и бруднe, а все таки давало дитинѣ розрывку. Женщины снували ся коло керницѣ, черпали воду, а въ лѣтѣ прали бѣле. Про него, розумѣе ся, не богато журили ся, бо мати зъ ними все сварила ся, чому? того вôнъ не знавъ.

Найбôльше занимавъ єго швець, що працювавъ цѣлый день при вôкнѣ напротивъ. Були собѣ добрыми приятелями. Коли швець пôднявъ голову и побачивъ, що хлопець заглядае черезъ вôконце, кивавъ до него привѣтно, а се самôтнôй дитинѣ здавало ся за кождымъ разомъ яснымъ промѣнемъ соняшнымъ.

Зима була морозна и остра. На подвôрю лежала купа сѣрого брудного снѣгу, така высока, що хлопець ледви мôгъ заглянути до вôкна шевця, але бачивъ лише голову приятеля и руки, котрыми все махавъ. Були то сумнѣ днѣ для бѣдной дитины. Рано, коли мати варила снѣданє, було досыть тепло въ малôй комнатцѣ; закимъ выйшла, докинула ще лопатку вуглѣвъ до печи, але заказала остро не рушати ихъ бôльше и до печи не пôдходити.

Тепло небавомъ пропадало, пѣчь выстигала, а попôдъ дверѣ вѣявъ зъ подвôря ледоватый вѣтеръ. Тодѣ хлопець скуленый, майже непорушно сидѣвъ при столѣ. Малѣ рученята морозъ закрасивъ на червоно, причôмъ блѣде лице ще бôльше блѣдло. Днѣ въ темнôмъ подвôрю були дуже короткѣ, а таки здавали ся довгими въ холоднôй комнатцѣ. Ясного, невинного ума дитины навѣть теперь не затьмила тѣнь невдоволеня и смутку; она зовсѣмъ не знала, що житє може бути и инше.

Задеревѣлыми зъ морозу рученятами безъ утомы вырѣзувавъ хлопець малый домикъ деревляный, очи свѣтили ся єму радостно, а по головѣ снували ся мрѣѣ о щасливôй, веселôй хвили. Коли смеркло ся, затиравъ старанно слѣды своєѣ роботы, всувавъ ся въ тверде лôжко и чекавъ на поворотъ матери. Радôсть єго була незмѣрна, коли почувъ єѣ хôдъ и голосъ улюбленый. Хочь бы она и зъ острыми словами замкнула дверѣ до темнои комнатки, де спавъ, вôнъ смѣявъ ся потиху и тѣшивъ ся думкою, яку то велику радôсть справить матери своимъ домикомъ на святый вечеръ.

Вôдъ колькохъ тыждѣвъ вырѣзувавъ малый домикъ зô скринки циґаретовои, котру єму дарувавъ разомъ зъ восковою свѣчкою швець-приятель. Чимъ дальше йшла робота, тымъ хлопець уявлявъ собѣ радôсть того вечера щоразъ бôльшою и навѣть радôстнѣ сны мавъ о тôмъ. Любивъ матѣрь, хочь бы она була ще острѣйша и холоднѣйша для него; чувъ, якъ неразъ нарѣкала она, що не мае нѣякои радости, тôлько журбу и працю, клопоты и клопоты; отже забажавъ хочь разъ зробити єй втѣху. День, котрого выжидавъ зъ такою нетерпеливостію, надôйшовъ вкôнци. Мати якъ звычайно выйшла рано на мѣсто. Було страшно зимно. Снѣгъ скрипѣвъ пôдъ ногами. Люде, що переходили подвôремъ, мали найчастѣйше пôдвязанѣ уха и червонѣ носы.

Буковины 50 кр., Марія Стефановичева 50 кр., малыми датками 25 кр., разомъ 8 зр 10 кр.

— **Бурмистръ перемыскій** дръ Александеръ Дворскій уступивъ зô своеѣ посады.

— **Тысячь зр.** запомоги рѣшила дати станіславôвска Рада мѣска мѣсцевому театрови польскому, про котрый недавно мы писали, що вже мае перестати истнувати. Станіславôвска рада повѣтова дала на той театръ 200 зр.

— **Зъ пôдъ Краковця пишуть намъ,** що въ Любиняхъ заложивъ емеритованый учитель п. Модестъ Волошиньскій склепъ зъ мѣшаными товарами и продае добрый товаръ дешево. Цѣле село есть дуже раде зъ того и ґазды тамошнѣ хвалять собѣ склепъ пана Волошиньского. Щасть Боже доброму дѣлу и нехай оно послужить примѣромъ и для другихъ, що мають охоту и собѣ такимъ самымъ способомъ помагати и другимъ робити выгоду.

— **Ловы.** Въ Русовѣ на Буковинѣ у п. Осипа Теодоровича були дня 23 м. м. ловы, на котрыхъ забили 23 заяцѣвъ и пять лисôвъ. Але найцѣкавѣйше зъ тыхъ ловôвъ было се, що межи лѣсомъ а ставкомъ зловлено живого птаха пелікана. Вôнъ набравъ болота на ноги, перемерзъ и не мôгъ пôдлетѣти высоко. Зловили его и взяли до дому. Годували его рыбою, а коли рыбы не було, то давали баранину або воловину. Сей „пташокъ" зъѣдавъ денно до двохъ кільоґрамôвъ мяса. Теперь вôнъ уже вôджививъ ся и зробивъ ся веселымъ; коли его заклекати, то приходить до чоловѣка. Десь певно заблукавъ ся въ буковиньскѣ стороны, бо жие звычайно надъ моремъ.

— **Бѣда пôдданымъ, коли король женить ся!** Изъ Сеуль, столицѣ кореяньского королѣвства (пôвостровъ Корея лежить на всхôднôй сторонѣ Азіѣ, а королѣвство кореаньске бодай на око стоить пôдъ протекторатомъ Хіны; однакожь мешканцѣ Кореѣ суть своимъ походженемъ больше зближенѣ до Японцѣвъ) доносять, що дня 19 а 9 мѣсяця пôсля кореяньского численя мають шукати жѣнки для молодого короля, або по нашому сказавши для наслѣдника престола. Въ наслѣдокъ того выдало правительство приказъ, що ажь до того часу не смѣе въ цѣлôмъ краю вôддавати ся жадна дѣвчина. Ну, нехай же за той часъ кореяньскѣ дѣвчата потѣшають ся бодай тымъ, що котрась зъ нихъ стане королевою!

Для остороги. Водить ся и у насъ той поганый жартъ, що коли хтось хоче сѣдати на столецъ, то другій въ тôй хвили высуве зъ пôдъ него столецъ, а сѣдаючій, замѣсть на столецъ сѣдае иноді дуже невыгôдно на землю. Що такій жартъ не лишь поганый але й дуже небезпечный, доказомъ на то выпадокъ, якій ставъ ся сими днями въ Тедінґгавзенъ коло Брявншвайґа въ Нѣмеччинѣ. Тамъ у одного майстра зробивъ собѣ такій жартъ его терміняторъ. Коли служниця хотѣла сѣдати на столецъ, вôнъ вытягнувъ зъ пôдъ неи столецъ, а она упала на землю такъ нещасливо, що зломила собѣ хребетъ (стовпъ подзвôночный); ѣй вôдоймило руки и ноги и она середъ страшныхъ мукъ закôнчила житє.

— **Яличкы для дѣтей цѣсаря нѣмецкого.** На Рôздво въ палатѣ цѣсаря нѣмецкого у Почдамѣ уряджено, якъ що року, яличкы або т. зв. деревця для цѣсарскихъ дѣтей. Всѣ молодѣ князѣ и княжны зôбрали ся въ сали, де для кождого було призначене одно деревце. Повздовжъ стѣны на столахъ лежали для нихъ дорогѣ дарунки. Для дамъ двôрскихъ и учителѣвъ дѣтей уставлено такожь деревця зъ дарунками. По полудни передъ святымъ вечеромъ увôйшла цѣсарева зъ донечкою на рукахъ и зо своими сынками Заспѣвали нѣмецку колядку Stille Nacht, heilige Nacht, почôмъ цѣсарева роздала дарунки. А вечеромъ засвѣтили всѣ свѣтла на деревцяхъ и свѣчники, такъ що въ сали бувъ блескъ незвычайный. Цѣсарева подала цѣсареви дарунки (дорогѣ книжки, образы, рôжнѣ дрôбнички, санки, дорогоцѣнности), а цѣсарь цѣсаревôй такожь. Малолѣтнѣ сынки цѣсаря були найбôльше вдоволенѣ зъ черевикôвъ до бѣганя по снѣгу и приряду до весслованя.

Гарнѣ ангелы. Такъ красно называють ся величезнѣ грушки, котрыхъ у насъ не вмѣють ховати, тôлько у Франціи. Суть то звычайнѣ грушки, а ростуть они такѣ великѣ черезъ то, що огородникъ на кожду грушку ще на деревѣ закладае скляный слôй, привязавши его обережно до галузи, такъ щобы грушки не обôрвати. Такимъ способомъ овочеви все тепло и вôнъ росте на велитня. Бувають грушки, що важать и по пять фунтôвъ. Але за то и дорогѣ они. Одна кракôвска часопись подае, що тамъ въ однôмъ склепѣ беруть за таку грушку 7 зр. Цѣкава рѣчь, чи хто купуе такій дорогій „раритасъ".

— **На рекламы.** Славна на цѣлый свѣтъ фабрика мыла Пеарса выдае на самѣ захвалюваня свого мыла въ часописяхъ міліонъ зр. А на сей рôкъ ще пôдвысшено ту суму на ту цѣль. Видко, що оплачуе ся реклама.

Телеграмы

Вѣдень 3 сѣчня. Президентъ міністрôвъ кн. Віндішґрецъ выѣхавъ на запрошене Є. Вел. Цѣсаря на двôрскѣ ловы до Мірцштеґъ и верне назадъ ажь 5 с. м.

Вѣдень 3 сѣчня. Є. Вел. Цѣсарь, вел. кн. Тосканьскій и Найдост. Архікн. Францъ Сальваторъ выѣхали на три дни на ловы до Мірцштеґъ. Въ супроводѣ зъ ними поѣхали: президентъ міністрôвъ, кн. Віндішґрецъ, мін. войны Крігґамеръ, мін. Вурмбрандъ и шефъ ґен. штабу бар. Бекъ. Баварскій князь Леопольдъ мае приѣхати нинѣ вечеромъ до Мірцштеґъ.

Прага 3 сѣчня. Вчерашне засѣдане ческого сойму треба було закрыти, позаякъ не було комплету потрѣбного до правосильности ухвалъ; слѣдующе засѣдане назначено на четверъ.

Бостонъ 3 сѣчня. Згорѣвъ тутъ театръ Ґлобе, а шкода выносить больше якъ оденъ міліонъ.

Будапештъ 3 сѣчня. Правительсва угорске и австрійске думають завести монополь динаміту.

Бѣлградъ 3 сѣчня. „Мале Новине" доносять, що въ кабінетѣ выбухла криза. На мѣсце президента кабінету Савы Ґруича мае прийти Николаєвичь. Вѣсть ся потребує ще потвердженя.

Петербургъ 3 сѣчня. Вѣсти о маючихъ вôдбути ся маневрахъ на захôднôй границѣ суть безосновнѣ.

Атины 3 сѣчня. Арештовано тутъ редактора гумористичнои часописи „Дзвôнъ", яко пôдозрѣного о участь въ послѣднôмъ замаху дінамітовôмъ.

Рухъ поѣздôвъ зелѣзничихъ

важный вôдъ 1 червня 1893, пôсля львôвск. год.

Вôходять до

	Поспѣшный		Особовый			
Кракова	3·01	**10·41**	**5 26**	11·11	**7·36**	—
Пôдволочискъ	6·44	3·20	10·16	**11 11**	—	—
Пôдвол. Пôдзам.	6·54	3·32	10·40	**11·33**	—	—
Черновець	6·36		10·36	3·31	**10·56**	—
Стрыя	—		10·26	7·21	3 41	**8·01**
Белзця.			9·56	**7·21**	—	—

Приходять зъ

	Поспѣшный		Особовый			
Кракова	3 08	6·01	**6·36**	**9·41**	9·35	—
Пôдволочискъ	2·48	**10·02**	**6 21**	9·46	—	—
Пôдвол. Пôдзам	2 34	**9·46**	9 21	5·55	—	—
Черновець	**10 10**		**7 11**	7 59	12·51	—
Стрыя			**1 08**	9·06	**9·52**	2·38
Белзця.	—		8·16	5·26	—	—

Числа товстѣ, означають пору нôчну вôдъ 6 год. вечеромъ до 5 год. 59 мін. рано.

Въ информаційнôмъ бюрѣ ц. к. австрійскихъ зелѣзниць державныхъ у Львовѣ ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Имперіяль) продае ся білеты полосовѣ и окружнѣ, пляны ѣзды и тарифъ у формѣ кишеневôй. Информаціѣ въ справахъ тарифовыхъ и перевозовыхъ.

Въ бюрѣ информаційнôмъ ц. к. австр. зелѣзниць державныхъ у Вѣдни (I. Johannengasse 29), якъ такожь въ бюрѣ информаційнôмъ ц. к. австр. зелѣзниць державныхъ у Львовѣ (улиця Третого Мая ч. 3 Готель Имперіяль) удѣляе ся устнѣ або письмоннѣ поясненя въ справахъ дотычачихъ службы на ц. к. австрійскихъ зелѣзницяхъ державныхъ. О скôлько пôдручники зôзваляють, можна также засягнути информацій вôдносячихъ ся до решты австро угорскихъ и заграничныхъ зелѣзниць.

Часъ поданый пôсля годинника львôвского, вôнъ рôвнить ся о 35 мінутъ вôдъ середно-европейского зелѣзничого): коли на зелѣзници 12 год., то на львôвскôмъ годиннику 12 год. и 35 мін.

За редакцію вôдповѣдае **Адамъ Креховецкій**.

Хлопець сидѣвъ при столѣ, якъ звычайно, передъ нимъ стоявъ домикъ уже скôнченый, а вôнъ дививъ ся на него зъ очевиднымъ вдоволенємъ, малѣ его пальцѣ доторкали ся що хвилѣ свѣчки, щобы пересвѣдчити ся, чи добре держить ся на дасѣ.

Въ комнатцѣ було щоразъ зимнѣйше. Хлопець ледви замѣчавъ се, бо зъ натуги и втѣхи кровь живѣйше кружила ему въ жилахъ. Споглядавъ черезъ вôкно и тѣшивъ ся, що стару керницю окрутили грубо соломою, щобы морозъ лекше перетревала. Дививъ ся на шевця напротивъ и кланявъ ся ему привѣтно.

Мале зелене деревце перенесено по при вôкно; вôнъ выхиливъ голову, щобы лучше придивити ся. Пригадавъ собѣ, що разъ также таке саме деревце зô свѣчками и орѣхами дôставъ на свята, але то було дуже давно. Однакъ не завидувавъ иншимъ щасливѣйшимъ дѣтямъ, — его мати була бѣдна и мала такъ богато клопотôвъ и працѣ!

Вкôнци надôйшовъ вечѣръ и хлопець сховавъ свôй домикъ обережно до шуфляды. Зъ тяжкою бѣдою при помочи палиць удало ся ему принести маленьку лямпу зъ иншого стола. Засвѣтивъ ѣѣ, поставивъ передъ собою и усѣвъ скуленый на своимъ звычайнôмъ мѣсци. Бувъ то Святый вечѣръ, може мати надôйде скорше. Очи блестѣли ему ясно, не чувъ навѣть проймаючого холоду въ ногахъ и рукахъ. Зъ нетерпячкою слухавъ кождого кроку. Въ мешканю на горѣ запалено свѣчки на деревцю, вôдгадавъ се зъ ясной луны вôдбитои у вôкнахъ шевця, и тѣшивъ ся, хочь не бачивъ тои красы. Мати сидѣла довго, бодай такъ здавало ся дитинѣ, що тужила за мамою.

Она того дня, такъ якъ кождого иншого працювала до ночи. Коли вкôнци вертала до хаты, бачила самѣ веселѣ, щасливѣ лиця, переважно мужчинъ, котрѣ въ послѣдной хвили купили щось на коляду для своихъ; лише для неи нѣхто не приготовивъ несподѣванки. Житя ѣѣ складало ся зъ труду и журбы, а прецѣ була она ще молода.

Переходила попри оденъ дôмъ, де могла заглянути до середины. Богацтва не замѣтила тамъ зовсѣмъ, але горѣюче ясно деревце, довкола котрого щебетали дѣточки. Кôлькоро дѣтей бѣгало по комнатѣ; наймолодше пôдносивъ батько до горы, щобы зняло собѣ золочене яблоко; коло него стояла жѣнка, не гарна, але зъ очами такими, що зъ нихъ свѣтило вдоволенє.

Зъ досадою вôдвернула ся и пôшла. Чому-жь ѣй не судило ся таке щастє? Подумала про свою кулява дитину, що була ѣй перешкодою до щастя; але щобы дитинѣ справити яку радôсть на свята, то ѣй и на думку не прийшло? По що? Хора дитина лежала вôдъ давна въ лôжку и може й не знала, що се йдуть свята.

(Конець буде).

[illegible]